

ΑΡΗ 311 Παραδοσιακή Αρχιτεκτονική και Σύγχρονοι Προβληματισμοί

Μέρος Β: Αψιού

Εαρινό Εξάμηνο 2023-2024

Διδάσκουσα: Φιλοκύπρου Μαρία

Βορκά Σαββίνα, Θεοχάρους Χαρά, Κοιλιάρη Μαρίνα, Μπέης Γεώργιος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ	3
2. ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΕΜΑΧΙΟΥ	4-5
3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ	
Α. Άνοψη	6
Β. Κατόψεις	7
Γ. Διαγράμματα	8
Δ. Όψεις	9-10
Ε. Τομές	11-12
4. ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΦΘΟΡΩΝ	
Α. Ανάλυση Στέγης και Τοιχοποιίας	13
Β. Αποκατάσταση Φθορών	14
5. ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ	
Α. Χρήσεις	15
Β. Άνοψη	16
Γ. Κατόψεις	17-19
Δ. Όψεις	20-21
Ε. Τομές	22-23
Ζ. Τριαδιάστατες Απεικονίσεις	24-27

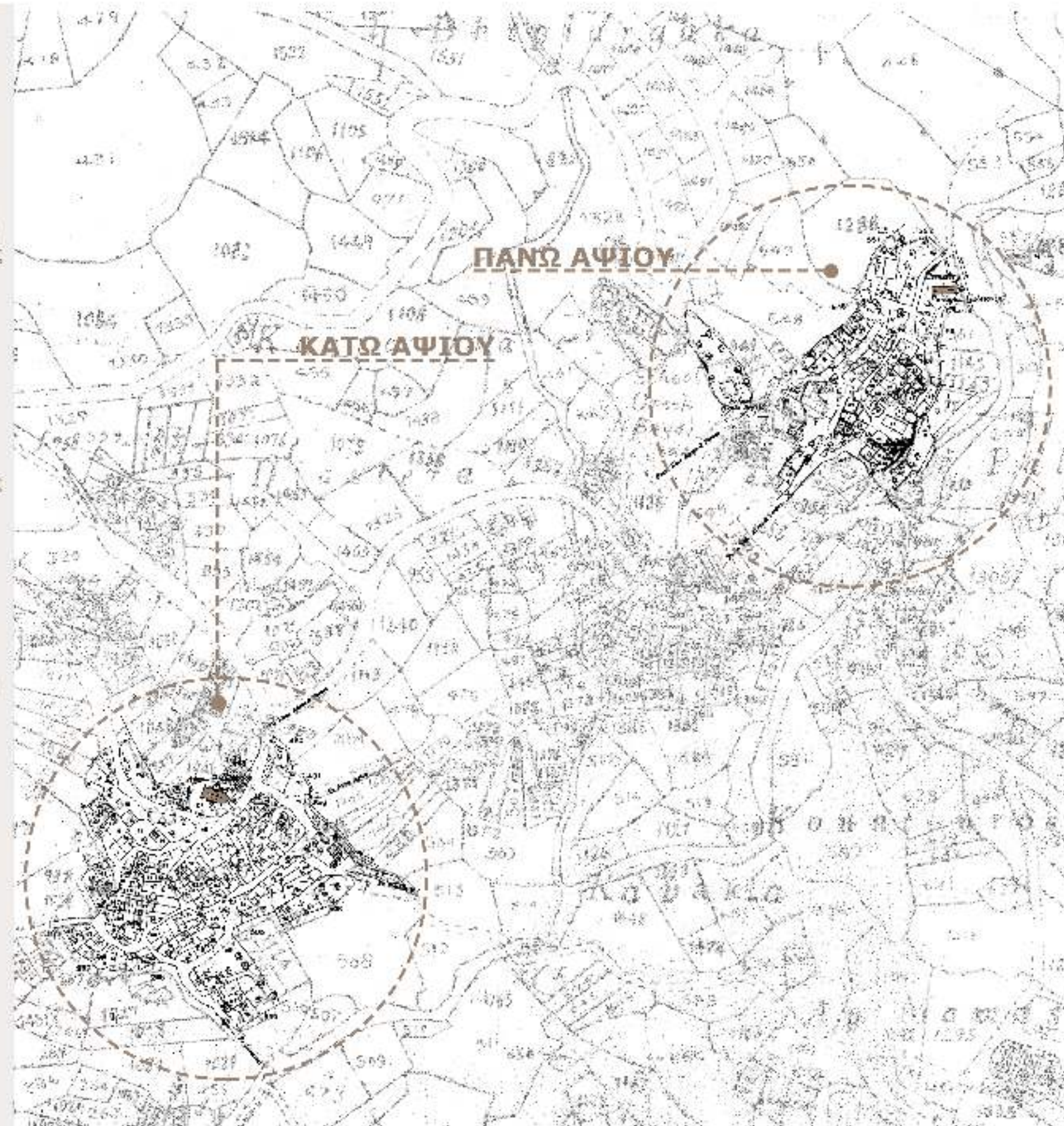
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Η Αψιού, γνωστή και ως ένα από τα κουμανταδαχώρια της Κύπρου, είναι ένα μικρό χωριό της επαρχίας Λεμεσού, το οποίο βρίσκεται 20 μόνο χιλιόμετρα από το κέντρο της πόλης. Ο οικισμός είναι κτισμένος σε δύο μικρότερους, την Κάτω και την Πάνω Αψιού, που στα μεταγενέστερα χρόνια της ανάπτυξης του χωριού παρατηρήθηκε η ένωση των δύο αυτών μικρών περιοχών με νεόκτιστα κτίσματα. Περιμετρικά του χωριού, ρέει ο ποταμός Γαρύλλης, ο οποίος στα παλαιότερα χρόνια αξιοποιήτουσαν καθημερινά από τους κατοίκους για τις σσχαλιές τους, αλλά και στον σχεδιασμό των κατοικιών τους. Όλα τα κτίσματα του χωριού αποτελούνται από δυο διαφορετικές πέτρες, σε συνδυασμό. Η πρώτη είναι η σκουρόχρωμη πέτρα, η οποία προέρχεται από τον ποταμό και το βουνό εκεί. Η δεύτερη πέτρα, η λευκή, από τα γύρω ασπροόρη τα οποία περιτριγυρίζουν το χωριό.

Ο πληθυσμός της Αψιούς, αυξομειώνεται σταδιακά στην πάροδο των χρόνων και έφτασε περίπου στους 200 κατοίκους σήμερα. Ο λόγος που το χωριό δεν έχασε τους κατοίκους του, είναι διότι βρίσκεται πολύ κοντά στη πόλη και έχει πια οικονομικά ενοίκια, έτσι βολεύει πολλούς η περιοχή για κατοίκηση.

Μέσα από την έρευνα στο χωριό, διαπιστώθηκε ότι απουσιάζουν δημόσιοι χώροι εκτόνωσης για πολλαπλές χρήσεις, χώροι για μικρά παιδιά αλλά και χώροι στέγαση της ιστορίας του χωριού. Το χωριό έχει απίστευτη ιστορία και εξέλιξη όσον αφορά τις δραστηριότητες των κατοίκων, λόγω του ότι, ήταν ένα χωριό που φυμιζόταν για την κουμανταρία.

Στόχος είναι, να αναδειχθεί αυτή η σημαντικότητα και η ιστορία του χωριού, μέσω του νέου κτίσματος που δημιουργήτε, αλλά και η προσθήκη χώρων δημόσιας χρήσης, για ενίσχυση της κοινωνικοποίησης μεταξύ των κατοίκων.

2. ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΕΜΑΧΙΟΥ

Α. Ο πρώτος λόγος για την επιλογή του τεμαχίου, έγινε ξεκάθαρα λόγω της τοποθεσίας του κτιρίου, διότι βρίσκεται στο ιστορικό κέντρο της Πάνω Αψιούς και συνδέει ενδιαφέρων για μελέτη κτίσματα, είτε που είχαν σημαντική χρήση στο παρελθόν, είτε σήμερα. Συγκεκριμένα, το κτίσμα που επιλέχθηκε βρίσκεται ακριβώς δίπλα από την πιο παλιά εκκλησία του χωριού, την Παναγία την Γαλακτοτροφούσα, από την σημερινή ταβέρνα που παλιά ήταν το αιλαιτριβείο της Αψιούς, από τις πρόποδες του ποταμού Γαρύλλη και ταυτόχρονα κάτω από τα ασπροόρη που περιτριγυρίζουν το χωριό. Επίσης, δίπλα υπάρχουν πολλές κατοικίες, στις οποίες ζουν μόνιμοι κάτοικοι του χωριού, αλλά εκτός αυτού, κάποιες από τις κατοικίες κοντά στο τεμάχιο που επιλέχθηκε, είναι διατηρηταία κτίσματα που χρησιμοποιούνται ως ενοικιαζόμενα δωμάτια από τουρίστες.

Εκκλησία της Παναγίας

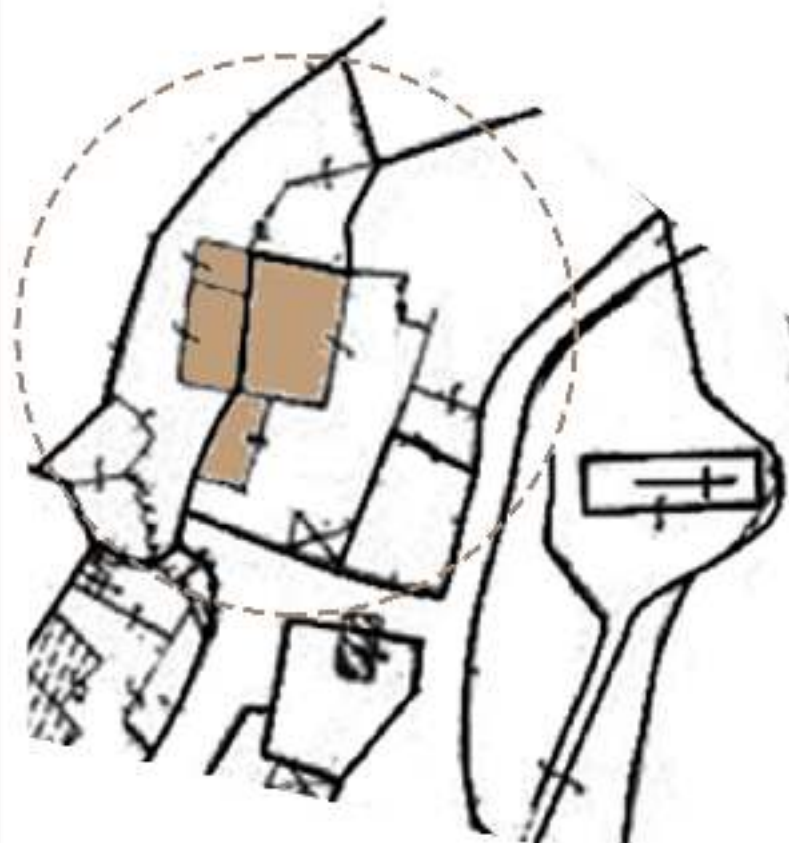
Ποταμός

Ταβέρνα Αψιούς

2. ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΕΜΑΧΙΟΥ

Β. Ο δεύτερος λόγος που οδήγησε στη επιλογή αυτού του τεμαχίου, είναι η μορφολογία που έχει σήμερα το κτίσμα. Είναι εντελώς ερειπωμένο και κατεδαφισμένο σε πολλά σημεία. Σύνολο είναι 7 δωμάτια που έχουν πρόσβαση μεταξύ τους, αλλά σήμερα μόνο τα 3 από αυτά έχουν στέγη και είναι σε κακή κατάσταση. Τα υπόλοιπα, έχουν μόνο τους τοίχους και μέσα έχει κατακλυστεί από την φύση. Αυτό μας βοηθά λόγω της χρήσης που θα υπάρχει εκεί, γιατί χρειάζονται εξωτερικοί και εσωτερικοί χώροι, έτσι ώστε να ολοκληρωθεί η ιδέα.

3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ

Άνοψη
Υφιστάμενου
Κλίμακα 1:100

3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ

Κατόψεις Υφιστάμενης Οικοδομής

Κατόψη 1ου επιπέδου

Κατόψη 2ου επιπέδου

Κατόψη 3ου επιπέδου

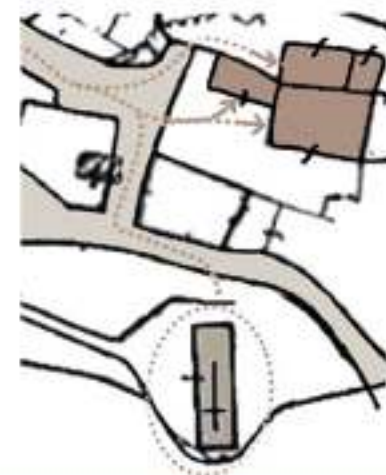
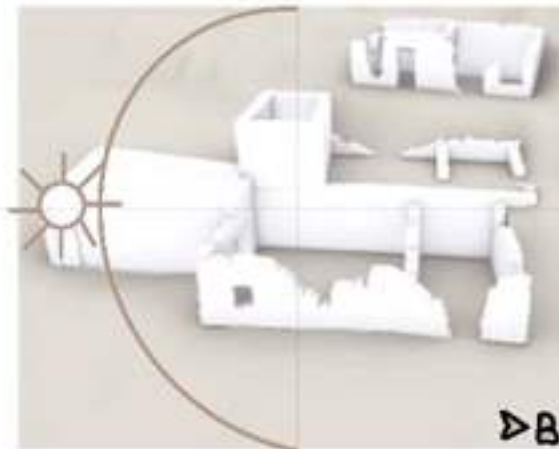
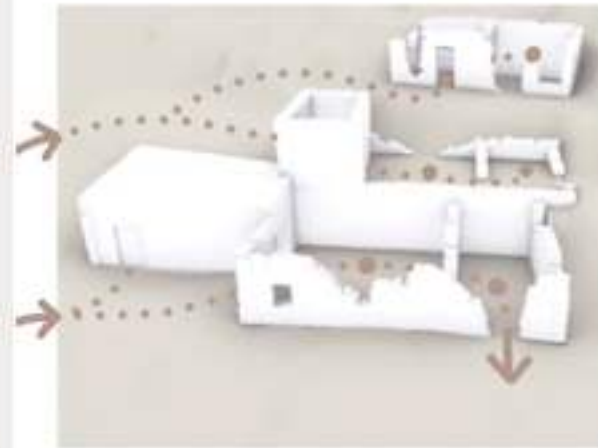
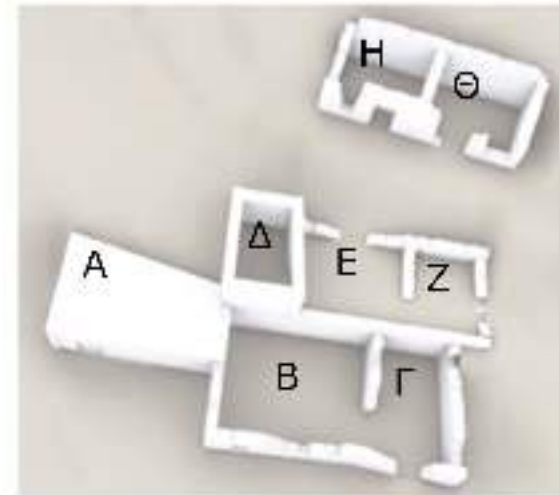

3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ

Στο σημείο που επιλέχθηκε υπάρχουν δύο τεμάχια, τα οποία αποτελούνται από μια κατοικία και την αυλή τους, το καθένα. Λόγω του ότι είναι γκρεμισμένα, δεν μπορούμε να διακρίνουμε τα όρια των οικοπέδων και την περιφραξη, αλλά υποθέτουμε με βάση τα στοιχεία που βρήκαμε. Οι δύο κατοικίες έχουν κοινό τοίχο άρα εύκολα μπορούν να συνδεθούν. Συγκεκριμένα, το συνολικό κτίσμα αποτελείται από 8 μικρότερα δωμάτια, εκ των οποίων τα 3 είναι στην πρώτη κατοικία και τα άλλα 5 στην δεύτερη. Τα δύο τεμάχια έχουν μεταξύ τους 3 μέτρα υψομετρική διαφορά.

Όλα τα δωμάτια είναι μακρινάρια με ένα άνοιγμα και κάποτε το άνοιγμα είναι εσωτερικά της κατοικίας, άλλοτε για να ενώνονται τα δωμάτια και άλλοτε προς την αυλή.

Η υλικότητα των Α, Β, Γ, Δ, και Ε αποτελείται από την τοπική πέτρα του χωριού, ενώ των δωματίων Ζ και Η είναι από πληθάρια και εξωτερικό κονίαμα.

ΥΠΟΘΕΣΗ ΓΙΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

Από το χωροταξικό των κτισμάτων υπάρχει η υπόθεση ότι είναι δύο κατοικίες οι οποίες έχουν κοινό τοίχο. Η πρώτη κατοικία αποτελείται από τα δωμάτια Α, Β και Γ. Στο χώρο Β υπάρχει ένα τζάκι, άρα υποθέσαμε ότι ήταν ο κεντρικός χώρος και στο Γ οι βοηθητικοί χώροι της κατοικίας. Ο χώρος Α έχει δικιά του πρόσβαση από την αυλή, άρα ίσως εκεί να στεγάζονταν τα ζώα της οικογένειας. Επιπλέον, στο δεύτερο δώμα εξελίσσεται η δεύτερη κατοικία, στην οποία το κύριο δωμάτιο είναι το Δ, λόγω του ότι εκεί είναι η πρόσβαση. Τα δωμάτια Ε και Ζ είναι βοηθητικά και υπνοδωμάτια. Η αυλή υποθέτουμε ότι είναι ανάμεσα από τα δύο κτίσματα, δηλαδή από το Δ, Ε, Ζ και το Η, Θ. Με βάση αυτή την υπόθεση, προκύπτει ότι στα δωμάτια Η και Θ θα στεγάζονταν τα ζώα της οικογένειας.

ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΕΝΤΩΣ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

Το συμπλεγμα κατοικιών είναι χωρισμένο σε 3 δόμες που έχουν υψομετρική διαφορά μεταξύ τους. Η κάθε μια απέχει από την άλλη 3 μέτρα. Στην πρώτη δόμη υπάρχουν τα κτίσματα Α, Β και Γ, εκ των οποίων το Α και το Β έχουν απευθείας πρόσβαση από την αυλή του κτίσματος η οποία πιθανόν να ήταν στη νοτιοανατολική μεριά. Για το Γ γίνεται η πρόσβαση μόνο μέσω του δωματίου Β. Στη δεύτερη δόμη του κτίσματος, είναι τα δωμάτια Δ, Ε και Ζ. Απευθείας πρόσβαση έχει μόνο το δωμάτιο Δ και μέσω αυτού γίνεται στα άλλα δύο δωμάτια. Στην τρίτη δόμη είναι τα δωμάτια Η και Θ, που και τα δύο έχουν απευθείας πρόσβαση από τον εξωτερικό χώρο.

ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ο προσανατολισμός των προσβάσεων της κατοικίας είναι στον νότο και στην ανατολή. Επίσης η αυλή της κατοικίας πιθανόν να ήταν στα νοτιοανατολικά, όπως και αρκετά από τα ανοίγματα. Παρατηρείτε ότι στον βορρά δεν υπάρχουν καθόλου ανοίγματα και ο λόγος θα είναι το ότι είναι η όψη με την λιγότερη ηλιοφάνεια.

ΣΧΕΣΗ ΟΙΚΙΑΣ ΜΕ ΔΗΜΟΔΙΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ

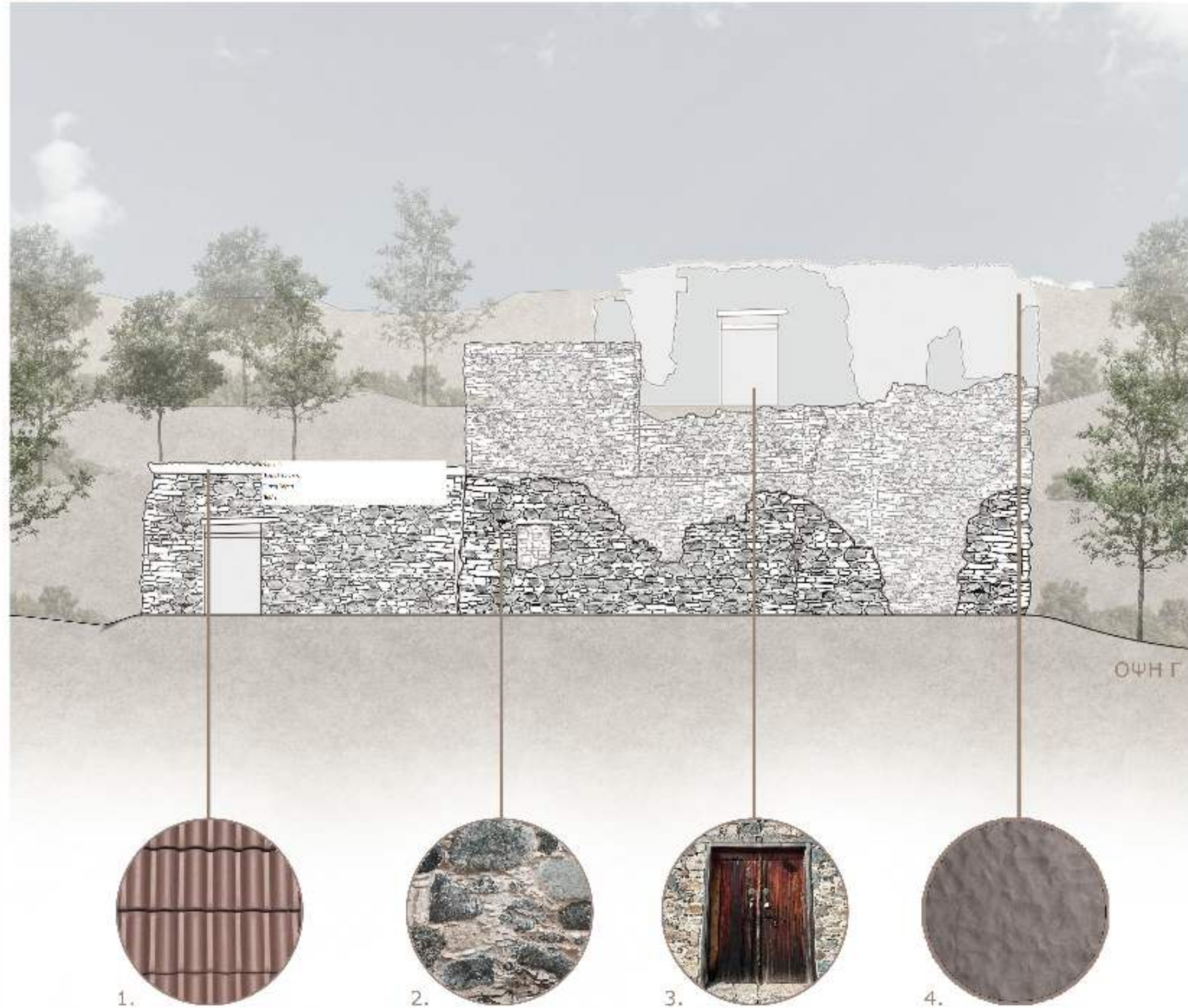
Λόγω του ότι το κτίσμα είναι εγκαταλελειμμένο και ερειπωμένο, δεν υπάρχουν ίχνη περιφραξης. Παρόλα αυτά, με τα δεδομένα που υπάρχουν φαίνεται ότι η πρόσβαση στην οικία γίνεται απευθείας από τον δρόμο. Υπάρχει, ακόμη, η υπόθεση ότι η αυλή της κατοικίας θα ήταν μπροστά, προς τον δρόμο, δηλαδή στον νότο. Δημόσιο κτίσμα που υπάρχει κοντά, στα ανατολικά της οικίας συγκεκριμένα, είναι η εκκλησία της Παναγίας Γαλακτοτροφούσας.

3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ

Όψεις Υφιστάμενης οικοδομής
Κλίμακα 1:100

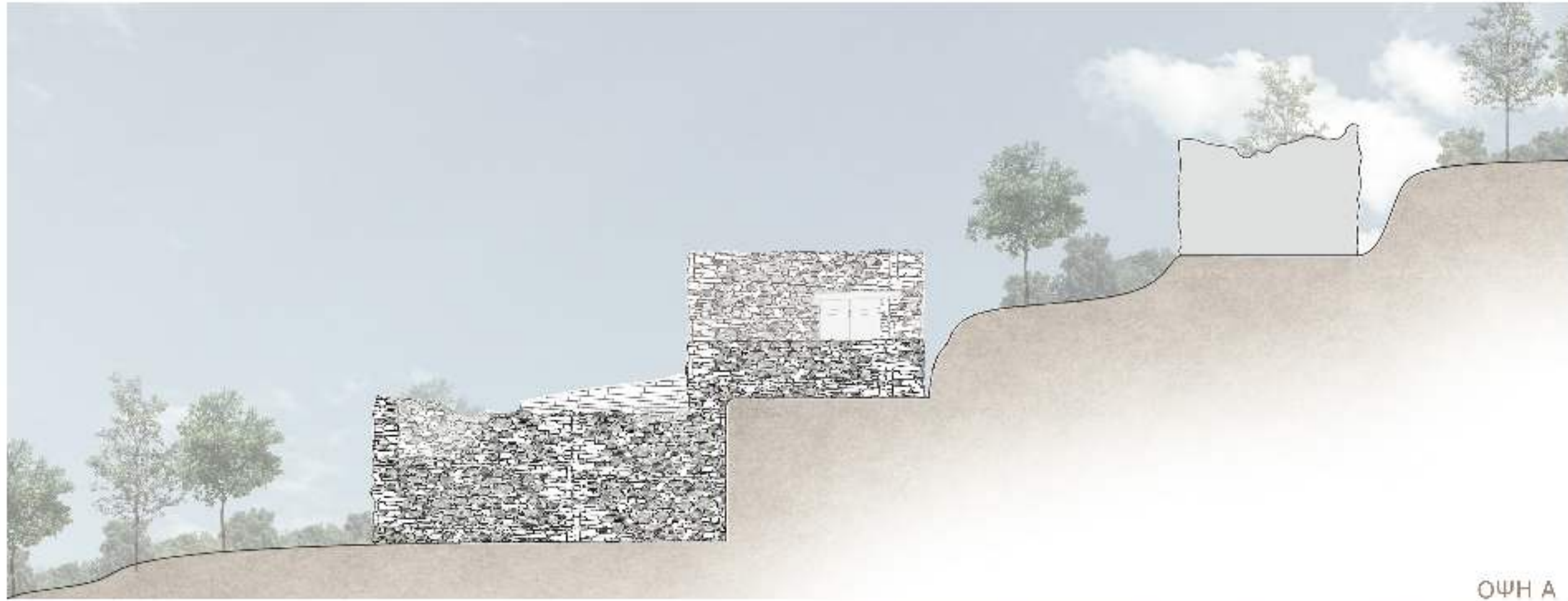
ΤΑ ΥΛΙΚΑ ΠΟΥ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΣΤΟ ΚΤΙΡΙΟ

1. Κεραμίδι
2. Πέτρα Περιοχής
3. Ξύλινη Πόρτα
4. Πηλός

3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ

Όψεις Υφιστάμενης
οικοδομής
κλίμακα 1:100

Β

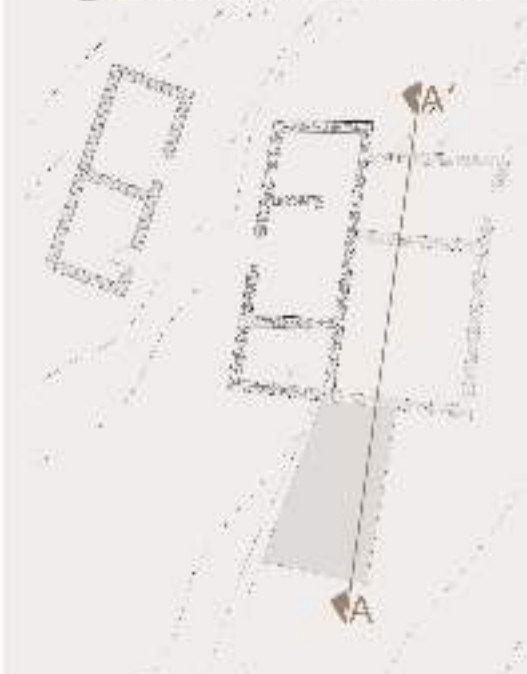
ΟΨΗ Β

3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ

Τομές
Υφιστάμενης
Οικοδομής
Κλίμακα 1:100

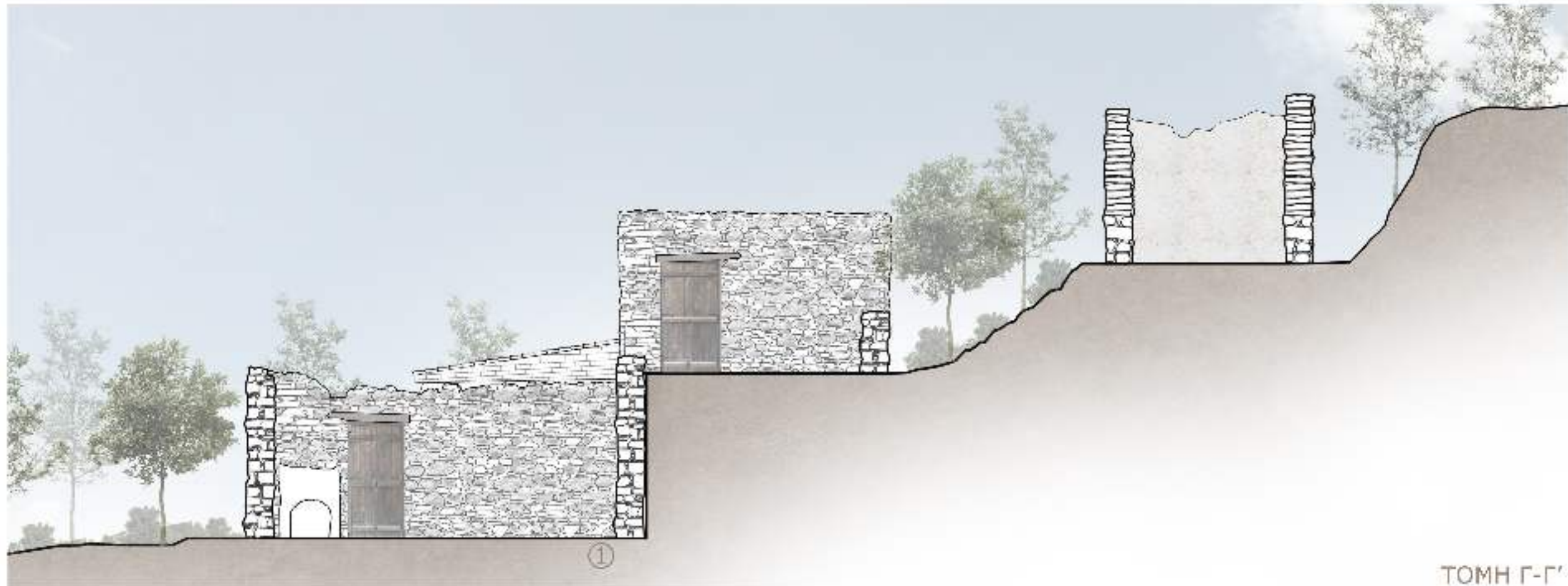
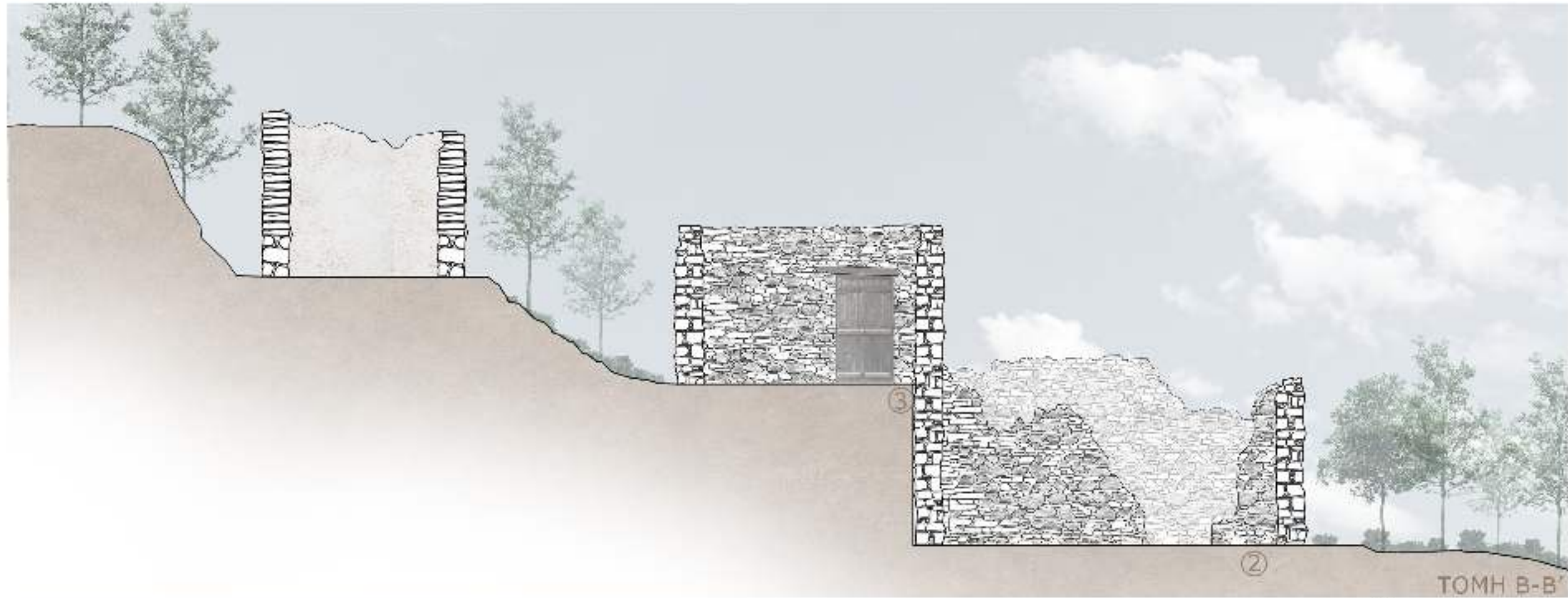

ΤΟΜΗ A-A'

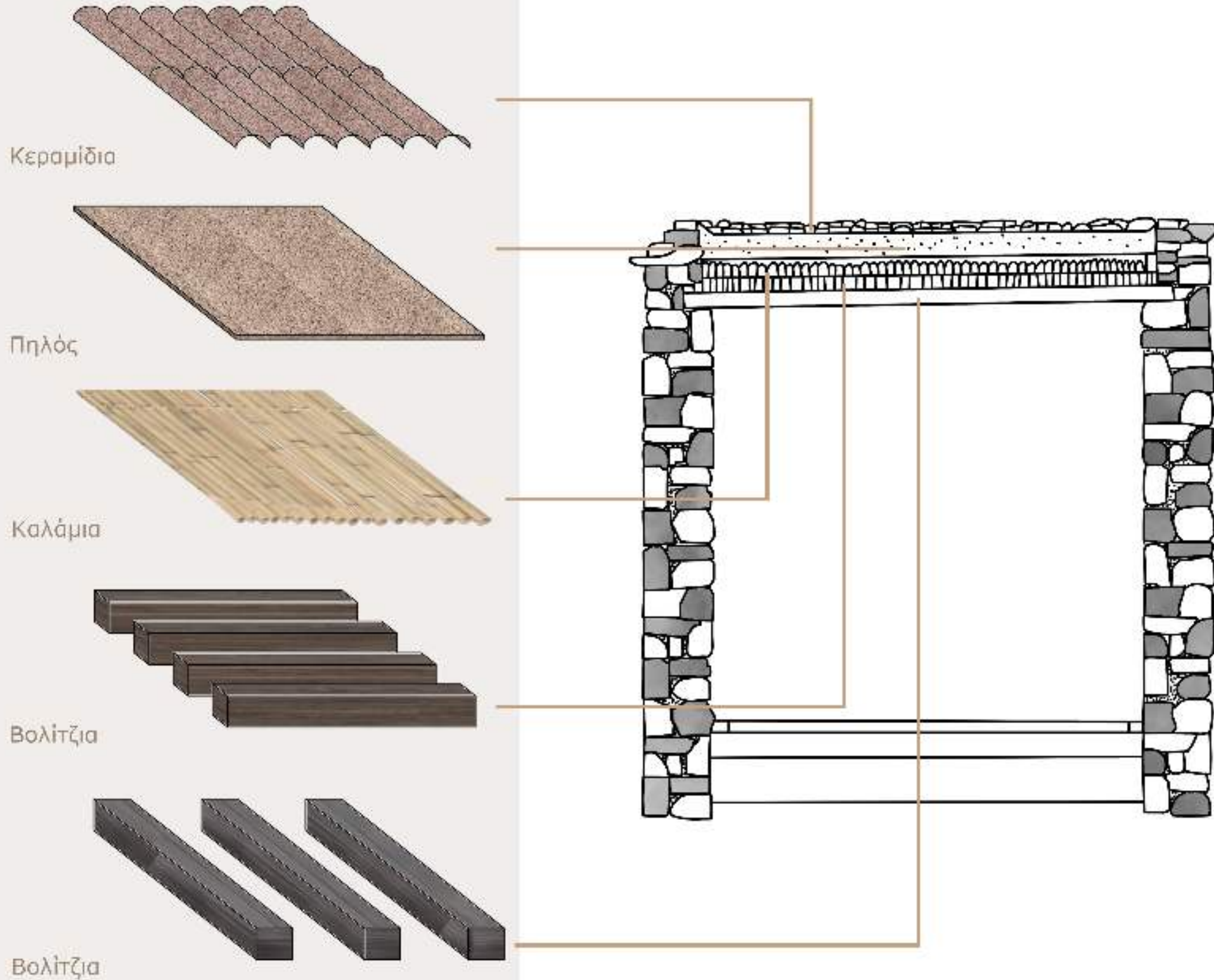
3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ

Τομές
Υφιστάμενης
Οικοδομής
Κλίμακα 1:100

3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ

Ανάλυση στέγης

Ανάλυση τοιχοποιίας

4. ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΦΘΟΡΩΝ

Εντοπισμός Φθορών:

1. Οροφή
2. Πάτωμα
3. Πόρτες
4. Τοιχοποιίες

ΠΡΙΝ

1.

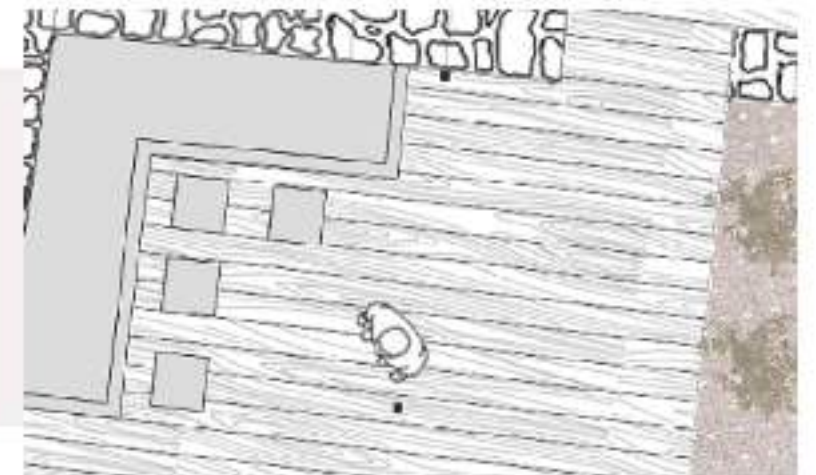
Συμπλήρωση Οροφής με προσθήκη
κεραμιδιών, πηλού και καλάμιών.

ΜΕΤΑ

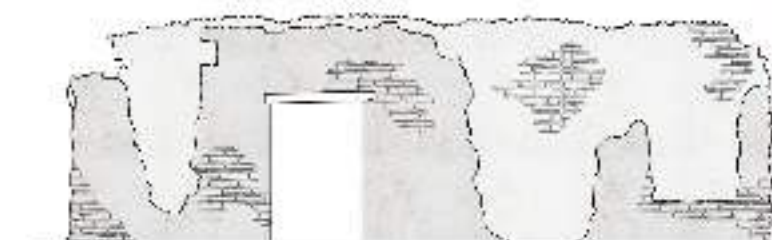
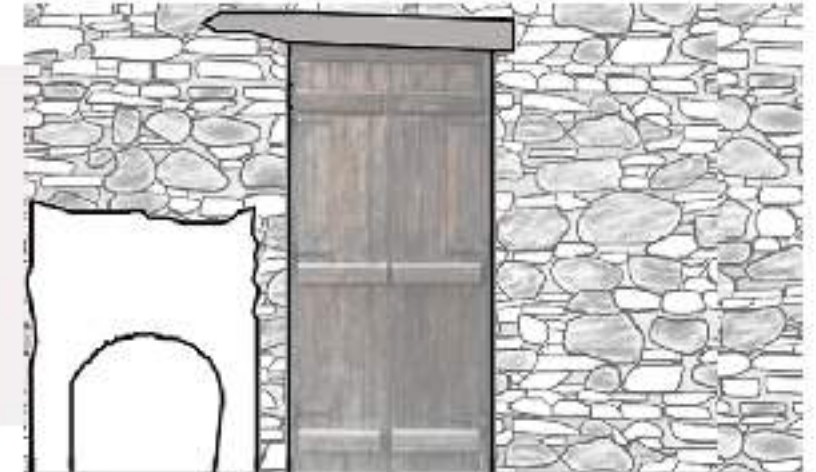
2.

Ένταξη ξύλινων σανίδων.

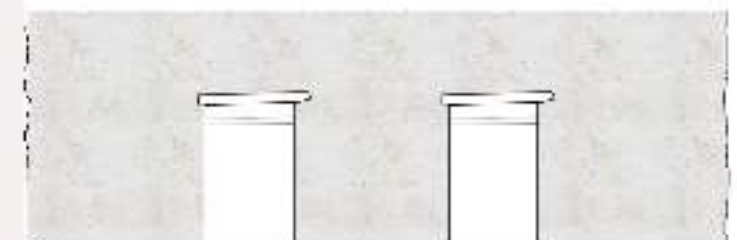
3.

Αντικατάσταση παλαιάς πόρτας.

4.

Αποκατάσταση τοιχοποιίας (πλιθάρι)
και προσθήκη επιχρίσματος.

5. ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ

Α. Επιλογή Χρήσεων

1. Εκθεσιακός Χώρος για την δημιουργία κουμανταρίας
2. Εργαστήριο παραγωγής κουμανταρίας
3. Χώρος για παιδικά παιχνίδια
4. Καφετέρια
5. Χώροι υγιεινής

Β. Σκοπός Χρήσεων

Ο σκοπός της παρέμβασης μας είναι να επαναφέρουμε μια μικρογραφία των παραδοσιακών ασχολιών των κατοικιών της κοινότητας με ένα ποιο παιχνιδιάρικο χαρακτήρα. Ενώνοντας της δύο κύριες ασχολίες που ήταν η παραγωγή ελαιόλαδου και η παραγωγή κουμανταρίας. Ταυτόχρονα προσπαθούμε να ενεργαποιήσουμε τον παλιό πύρινα συνάθροισης που βρισκόταν στην εκκλησία όπου ήταν κέντρο συνάθροισης στον παραδοσιακό οικισμό.

Δημοτικό σχολείο

Ελαιότριβείο

Οινοποιείο

Εκκλησία

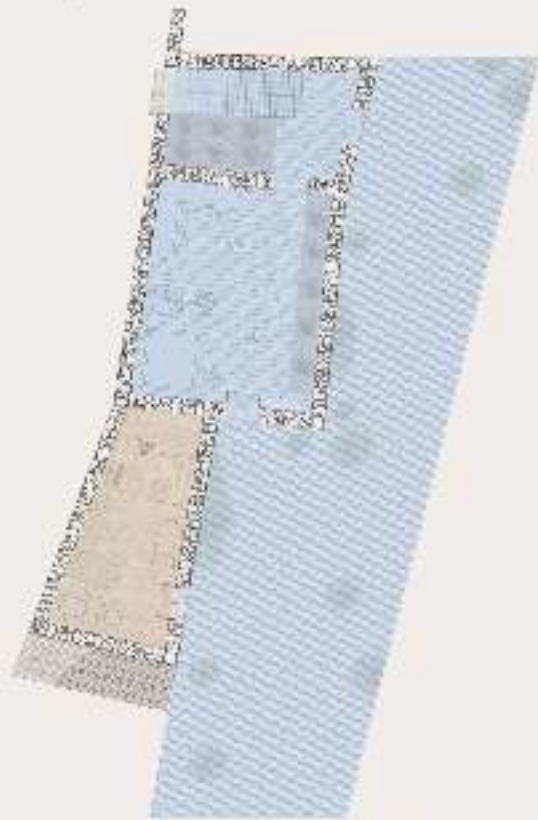
5. ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ

Άνοψη Πρότασης
Κλίμακα 1:100

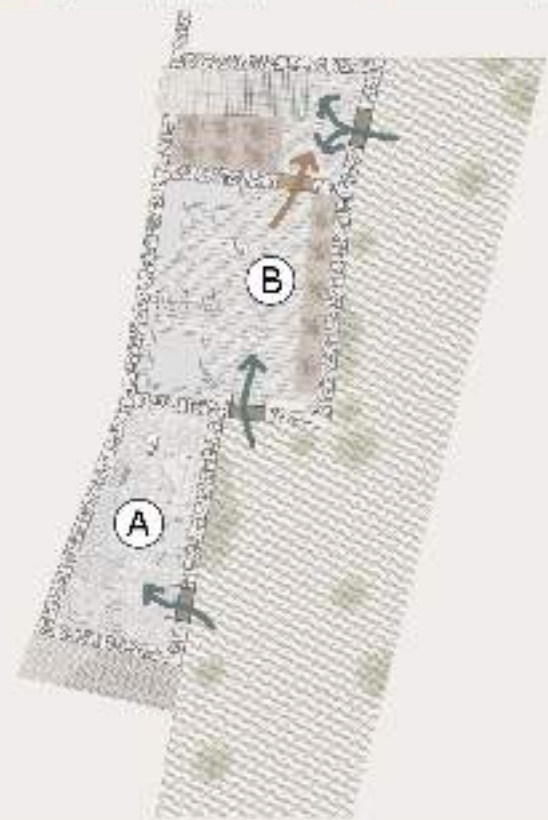

5. ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ

Κάτοψη 1ου επιπέδου
 Κλίμακα 1:100

■ Δημόσιος χώρος   ■ Ιδιωτικός χώρος

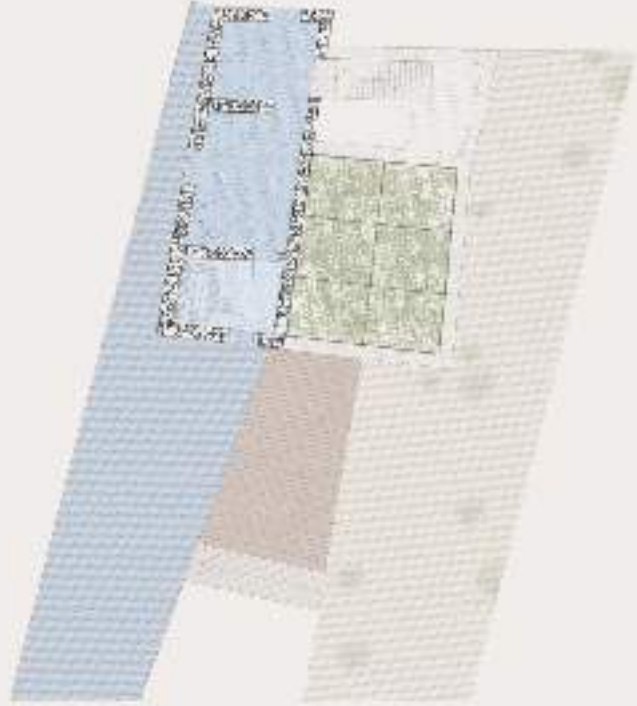

■ Εσωτερικοί εισόδοι   ■ Εξωτερικοί εισόδοι
A Εκθεσιακός χώρος   B Χώρος προσομοίωσης

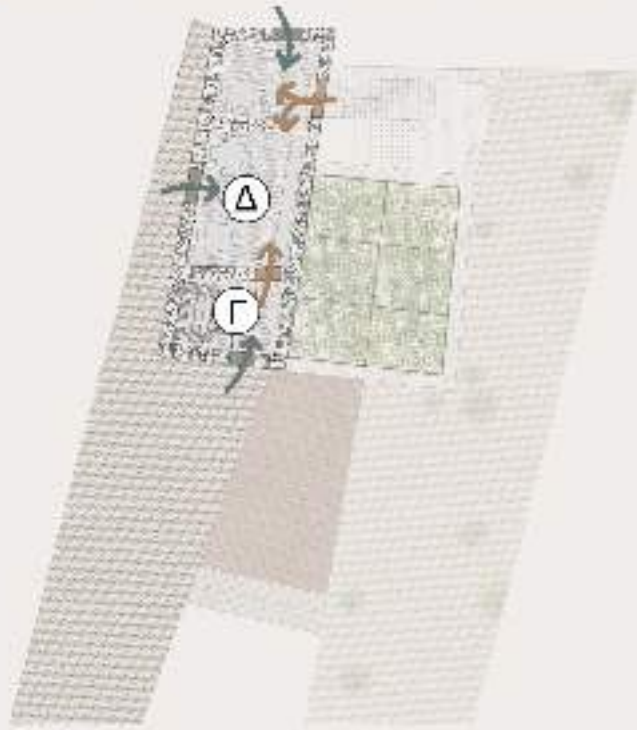

5. ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ

Κάτοψη 2ου επιπέδου
Κλίμακα 1:100

■ Δημόσιος χώρος ■ Ιδιωτικός χώρος

■ Εσωτερικοί εισόδοι ■ Εξωτερικοί εισόδοι

⊖ Χώρος παιδικής απασχόλησης ⊖ Εξωτερικός καθιστικός χώρος

5. ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ

Κάτοψη 3ου επιπέδου
Κλίμακα 1:100

■ Δημόσιος χώρος ■ Ιδιωτικός χώρος

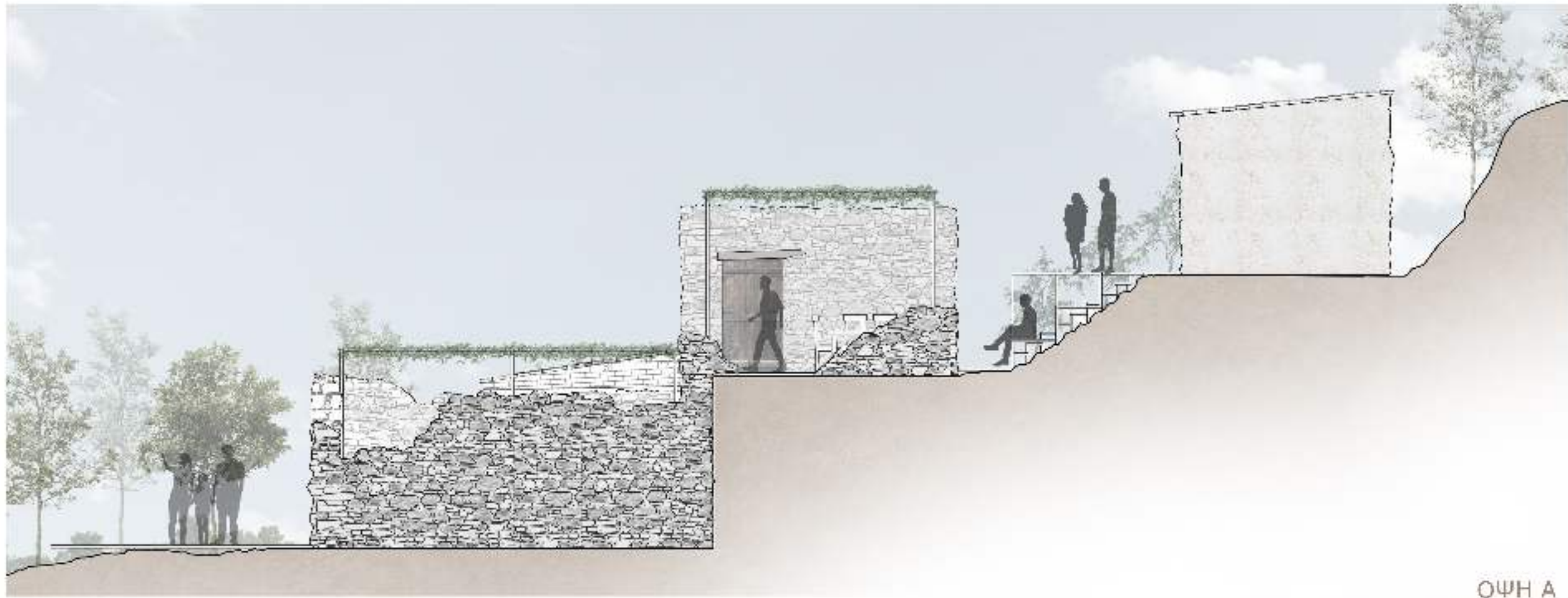

■ Εσωτερικοί εισόδοι ■ Εξωτερικοί εισόδοι
ⓔ Καφετέρια ⓓ W/C

5. ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ

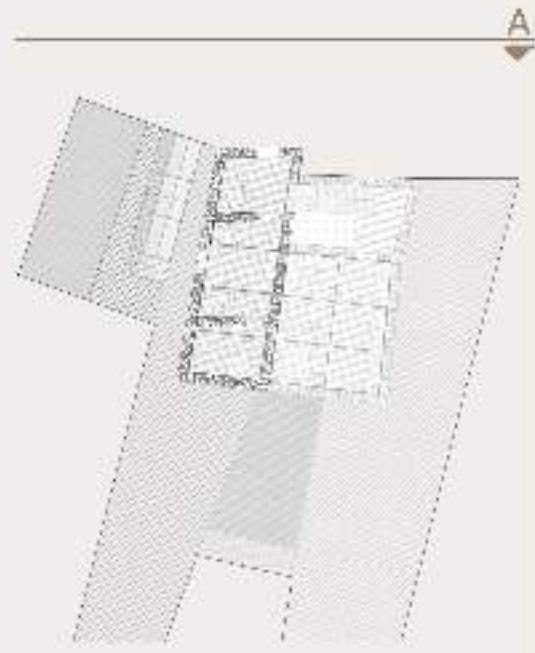
Όψεις Πρότασης
Κλίμακα 1:100

ΟΨΗ Α

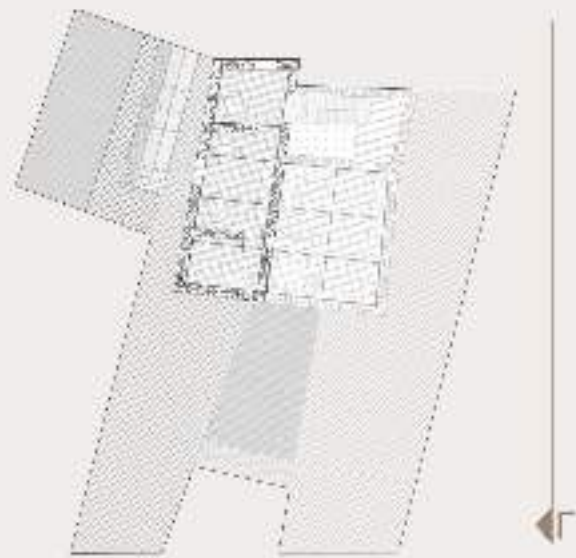
ΟΨΗ Β

Β

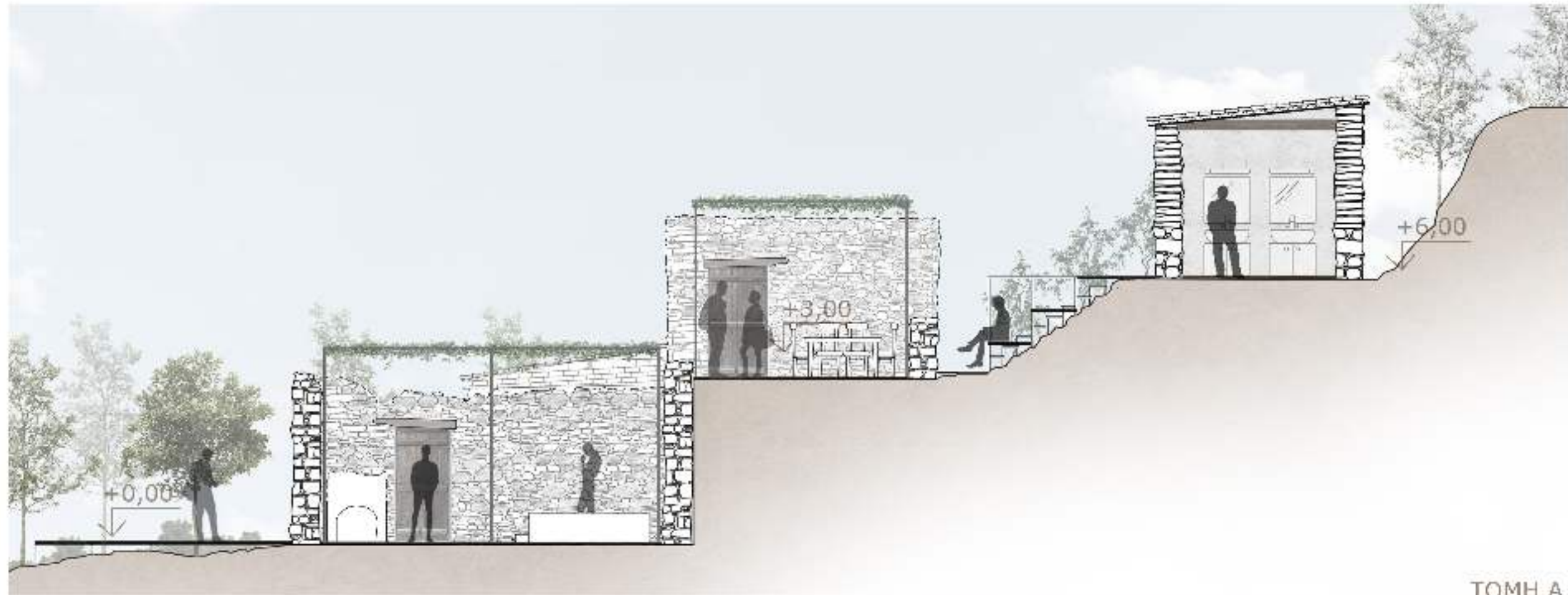
5. ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ

Όψεις Πρότασης
Κλίμακα 1:100

5. ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ

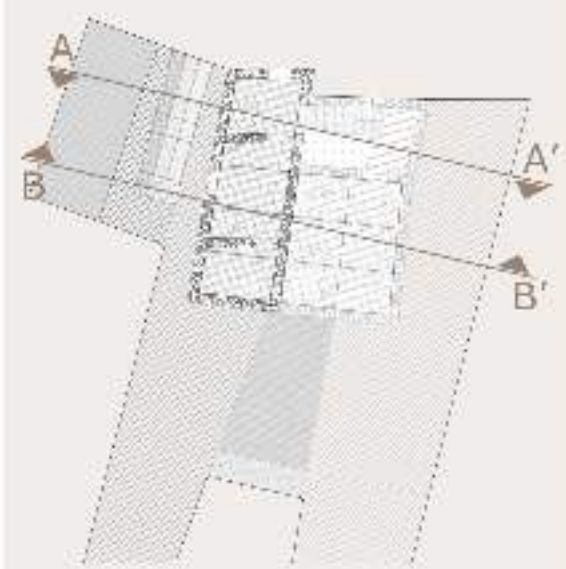
Τομές Πρότασης
Κλίμακα 1:100

ΤΟΜΗ Α

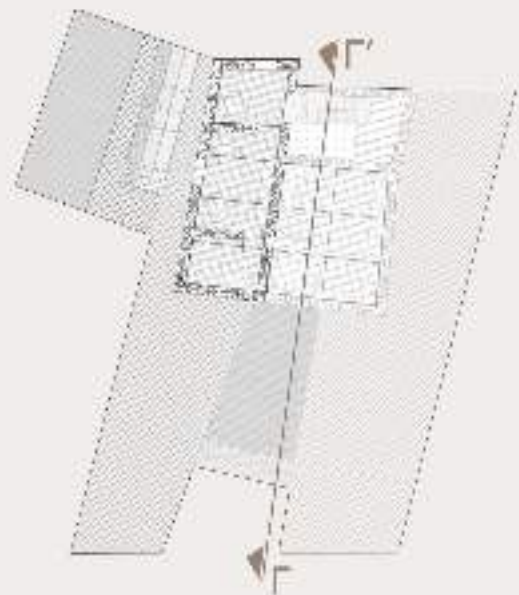

ΤΟΜΗ Β

5. ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ

Τομές Πρότασης
Κλίμακα 1:100

ΤΡΙΣΔΙΑΣΤΑΤΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΟΛΙΚΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

ΤΡΙΣΔΙΑΣΤΑΤΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΟΛΙΚΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

ΤΡΙΣΔΙΑΣΤΑΤΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΟΛΙΚΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

ΤΡΙΣΔΙΑΣΤΑΤΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ
ΟΛΙΚΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

